

नेपाल सरकार

राष्ट्रिय योजना आयोग

पत्र संख्या:-

चलानी संख्या:-

सिंहदरबार, काठमाडौं

प्रेस विज्ञप्ति

राष्ट्रिय योजना आयोगका माननीय उपाध्यक्ष डा. मीनबहादुर श्रेष्ठको संयोजकत्वमा रहेको राष्ट्रिय स्रोत अनुमान समितिले आगामी तीन आर्थिक वर्ष (२०८०/८१, २०८१/८२ र २०८२/८३) को राष्ट्रिय स्रोतको अनुमान तथा खर्चको सीमा निर्धारण गरेको छ। सो मुताविक राष्ट्रिय योजना आयोगले संवैधानिक निकाय, विषय क्षेत्रगत मन्त्रालय तथा संघीय सञ्चित कोषबाट व्ययभार हुने निकायहरूका लागि आगामी तीन आर्थिक वर्षको खर्चको सीमा तथा स्रोतसँगै बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तथा ढाँचासमेत सम्प्रेषण गरेको छ।

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ मा भएको व्यवस्था अनुसार राष्ट्रिय स्रोत अनुमान समितिले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट र त्रिवर्षीय मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमाको लागि समष्टिगत तथा विषय क्षेत्रगत खर्चको सीमा निर्धारण तथा स्रोत अनुमान तयार गर्दा देहायका विषयवस्तुलाई प्रमुख आधारको रूपमा लिएको छ।

- संविधानमा उल्लेखित मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीति,
- पन्ध्रौं योजना र यसको मध्यावधि समीक्षा,
- चालु आर्थिक वर्षको मध्यमकालीन खर्च संरचना (२०७९/८०-२०८१/८२)
- नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम
- वर्तमान सरकारका नीतिगत प्राथमिकता, न्यूनतम कार्यक्रम तथा सोको कार्यान्वयनको एकीकृत कार्ययोजना,
- खर्च आवश्यकता र क्षमता,
- संसदीय समितिबाट भएका निर्देशन तथा सरकारले गरेका प्रतिबद्धता,
- सन् २०३० सम्ममा दिगो विकास लक्ष्य हासिल गरी मध्यम आय भएको मुलुकमा रुपान्तरण हुने विषय,
- अतिकम विकसित मुलुकबाट विकासशील मुलुकमा स्तरोन्नति सम्बन्धी रणनीति,
- जलवायु परिवर्तन, खाद्य सुरक्षा लगायतका समसामयिक विषयहरू,
- मुलुकको अर्थतन्त्रको वर्तमान अवस्था र आगामी परिदृश्य,

राष्ट्रिय स्रोतको अनुमान तथा खर्च सीमा निर्धारण गर्दा आगामी तीन वर्षको आर्थिक वृद्धिदर आ.व. २०८०/८१, आ.व. २०८१/८२ र आ.व. २०८२/८३ मा क्रमशः ६.० प्रतिशत, ७.५ प्रतिशत र ८.० प्रतिशत रहने अनुमान छ। यसैगरी उपभोक्ता मुद्रास्फीति पहिलो वर्ष ६.५ प्रतिशत तथा दोस्रो र तेस्रो वर्ष ६.० प्रतिशतको सीमाभित्र रहने अपेक्षा

नेपाल सरकार

राष्ट्रिय योजना आयोग

सिंहदरबार, काठमाडौं

पत्र संख्या:-

चलानी संख्या:-

गरिएको छ। आगामी ३ वर्षको मध्यमकालीन आर्थिक खाकामा उल्लेखित परिसूचकका मान देहाय अनुसार रहने अनुमान छ।

तालिका १: मध्यमकालीन समष्टिगत आर्थिक लक्ष्य

क्र.सं.	सूचक/लक्ष्य	एकाइ	२०७८/७९ को यथार्थ	२०७९/८० को अनुमानित उपलब्धि	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ.व. २०८०/८१	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८२/८३
१	आर्थिक वृद्धिदर	प्रतिशत	५.८	४.५	६.०	७.४	८.०
१.१	कृषि, वन तथा मत्स्य	प्रतिशत	२.३	२.२	३.१	३.८	३.७
१.२	गैरकृषि	प्रतिशत	६.१	४.५	६.१	८.५	९.०
१.२.१	उद्योग	प्रतिशत	१०.२	१०.३	६.८	९.०	९.३
१.२.१	सेवा	प्रतिशत	५.६	५.९	६.०	८.४	९.०
२	प्रतिव्यक्ति आय	अमेरिकी डलर	१३८१	१४३४	१५७२	१७४०	१९३५
३	उपभोक्ता मुद्रास्फीति	प्रतिशत	६.२	७.५	६.५	६.०	६.०
४	ब्याजदर (आधारदर)	प्रतिशत	९.५	१०.३	८.५	८.०	६.५
५	राजस्व वृद्धिदर	प्रतिशत	३०.५	-२.५	१४.२	१४.५	१४.०
६	आन्तरिक ऋण (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)	प्रतिशत	४.८	४.४	३.७	३.४	३.०
७	भुक्तानी सन्तुलन	रु. अर्ब (+/-)	-२५५.३	-१०.५	-१०.२	-२०.७	-२५.५
८	आर्थिक जोखिम सूचकाङ्क (EVI)	सूचकाङ्क	२४.७	२४.७	२३.५	२३.०	२२.५
९	मानव सम्पत्ति सूचकाङ्क (HAI)	सूचकाङ्क	७४.९	७४.९	७७.०	७८.०	७९.०

स्रोत: राष्ट्रिय स्रोत अनुमान समितिको अनुमान, २०७९

आगामी तीन वर्षका लागि प्रक्षेपित आर्थिक वृद्धिदरको लक्ष्य र विषय क्षेत्रबाट अपेक्षित उपलब्धि हासिल गर्न आवश्यक पर्ने खर्च र सोका लागि उपलब्ध हुन सक्ने स्रोतको प्रारम्भिक अनुमान तयार गरिएको छ। अर्थ मन्त्रालय, महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त विवरण समेत विश्लेषण गरी खर्च सीमा तथा स्रोत निर्धारणमा प्रक्षेपित आर्थिक वृद्धिदर, मुद्रास्फीति, ब्याजदर, विनिमयदर, राजस्व तथा वैदेशिक सहायता र आन्तरिक ऋण परिचालनलाई आधार लिइएको छ। वैदेशिक सहायताको अनुमान अर्थ मन्त्रालयबाट प्राप्त वैदेशिक सहायताको सम्झौता र प्राप्ति सम्बन्धी विवरणमा आधारित रहेको छ। आन्तरिक ऋणको सीमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३.७ प्रतिशत रहने अनुमान गरिएको छ।